

גלוון קכ"ג | חודש סיוון | תשפ"ה

דבר המערכת

דברי חזוק והתעוורויות במשנת רביינו התו"ט
מה נמלצ'ו להכי אמרתך מדברך לפ"ז

מנגה אבותינו תורה היא, לא כל מאכל חלב בחג השבעות (או"ח תצ"ד ס"ג בהגנה). טעם נפלא כת בפספה"ק בני יששכר (לשבעות מאמר ד, אות ה עפ"ז דברי רביינו התוספות יו"ט וול':

יל' הטעם, חלב רוחם לחסיד גzon לוון (זהו"ק ח"ג ד"ע"א), והנה ל'הגדי בברker חסידך (תהלים צב ג) ר"ת חל"ב, וזהו אקדים מה שכתב הרב התו"ט במסכת ברכות (פ"ז מג"ד) הנה נברך טעם למזה בברכת התורה ואומר המברך ברכו את הו"ה ובברכת המזון נברך אלקינו, וכותב, דהנה מזונות שהשי"ז ומפרנס אונטו זה ג"כ מצד הדין, שהדין ג"כ נזון כיון שהוא בראנן לכבוזו הדין הוא שיזון אונטו על כן מברכין נברך אלקינו שם הדין (בר פלא"ג ג'), משה"כ מה שנתן לנו את תורה זו מצד החסיד הנגמור והרחמים כי גברו חסידי עליינו להודיע לבירויות ולגלוות להם מסיטרין דיליה על כן מברכין ברוכו את הו"ה שם החסיד והרחמים (שם), עכ"ד הרב הנ"ל בקצת תוספת באו, והנה נ"ל דלבבורה זה ביום מותן תורהינו אוכלים מאכל חלב רמז לחסיד.

בא וראה מה שכתב בענין זה, רביינו בח"י בספרו חובות הלכבות - שער חשבון הנפש (פרק ג בחשbon הרבייע):

"חובנו עם נפשו בגודל טובות האלקים עליו בהערתו אל מה שיש בו חיותו בשני העולמים: בתורה נכבדת נאמנה להסיר עירונו ולבער סכלתו ולהיאר עיניו ולהקריבו אל רצון אלקיו, ותודיעינו אמתית בוראו ומה שהוא חייב לנו, אשר בו תשלם וא澈חו בשני העולמים, כמו שכתב: הוותה 'ה תמיינה משיבת נפש וגוי' פקודתי ה' ישרים ממשמי' לב וגוי. ויחשב בנפשו, אלו הייתה נעדרת מכם אחר שהזכיר מעלהה, ואח"כ נזדקן לו אדם שהועילו בה, ההיתה ראייה השתדלתו יכולתו מספקת להשלים הדעתו ושבחו על זה. וכ"ש הבורא המעריך בה והמפיק להבנתה והועזר לו עלייה. והמעט ממנו שאנו חייבים לו מן ההזדהאה עליה, הוא שנרוץ להדבק בתורתו ונמהר לקבל מצותו והזהרתנו, כמו שכותב: חשתית ולא התמהמהתי וגוי, ואמר: מה אהבת תורתך, ואמר: מה נמלצ'ו להכי אמרתך עכ"ד".

אחר הדברים הנשגבים האלה, כל אחד ואחד ודאי יקבל על עצמו קבלת טוביה בעת חג השבעות "זמן מותן תורהינו", להרבות ולהוסיף בלימוד התורה.

על כן, הרוצה להקל על עצמו (-לקים קבלתו) לימודי מותק מדבר, לימד משניות תוכס' יום טוב עם הביאור הנפלא "ששון יום טוב", שמקתקת את הלימוד באופן השווה לכל נשף, כל אחד כפומ דרגא דיליה. [ראה מטעמת מהביאור הנפלא בעמ' י' גלוון ז].

ויה"ר שנזכה לקבל עליינו נעם על תורה, ובזכות זה נגאל במהרה בימינו מהగלות המה, וככמארם זל' (מדרש פר' צ) 'אין כל הגליות הללו מתקנסות אלא בזכות המשניות', אכ"ר.

דבר המלך ודתו

פנינים נפלאים מותור רביינו בענינה דימתו
מושיא ומציון בדברי רביינו כמה אדם יכול לשוחב בזמננו

וישארו במלוט בשנים וגוי (פרשת שלח יג, כג). וברש"ז ואם חפש אתה לדעתך וכו' צא ולמד מאכניים שהקימו בגלגול וכו'.
שאלה פועל ונכנס לחנות בשבת, והעדים על כתפיו עשרים ושש בקבוקין יי' שכל בקבוק מכל ליטר, וחשב להוציאם מהחנות למקום שמרו, ובשעה שהחצאים מהחנות חזר בוהחולט ל gamben. האם אמרום קים ליה בדרבה מנייה, וכייב סקילה על הוצאה מרשות הרוח לרשوت הרבים, ופטור על הגנבה, וכמבואר במסכת כתובות (דף לא ע"א) הגנבו כייס בשבת חיב, כשהסביר נתחיב בגניבת קודם שבא לאיסור סקילה, אבל אם היה מגרר וויצא מגרר וויצא פטור, שהרי אסור שבת ואיסור גניבה באים אחד, ובענינו גם אם העדים על כתפי פטור כי בשעה שהעדים לא נתכו נגנו אלא להביעים למקום שמור, ואח"כ נמלט לגנבו בשעה שהוציאו משא כבד זהה, וממילא פטור על אישור גנבה באים אחד, כי קשה לאדם לא להוציא משא כבד זהה, ועל אישור מלאה בשבת, וחיב לשלם את שווי הגניבה ואך על פיו שנגנו זה החזיא, חכמה יתרה שניי כמבואר במסכת שבת (דף לא ע"ב)?

תשובה אין דרך לשאת משא כבד זהה, וממילא פטור על חילול השבת וחיב על הגניבה, וראייה לך שאין דרך לשאת משא כהה הא במסכת פאה פ"ז מ", שם נאמר: העומר שיש בו סאותים שכך אינו שכחה, ובair הרטנורא על פי היירושלמי: דכתיב 'לא תשוב לכתה', עומר שאתה יכול להגניבו יכול לחתך אותו ולשאת אותו על כתפו, יצא זה של סאותים [כעשרים ושנים ליטר] שאין אתה יכול להגניביו כלו' כאחת. ולפי זה בענינו הוא פטור על חילול השבת, וחיב על הגניבה.

ויש להסתפק, דאיל' בימינו שנחלשו הדורות, גם בפחות מסאותים פטור, כי אין זה נושא כדרך. ואיל' גם הפאה נמוך כל עומר לפי דורך, ואם בימינו גם פחות משיעור זה אין ביכולנו לשאת, אין זה פאה.

והנה לגביו שבת מסתבר שאצלין בתור כל דור ודור, שהרי מלאכת מחשבת אסורה תורה, ואם בימינו אין זה דרך הוצאה, פטור. אמן לגב' דיני שכחה יש לעין בה.

ואיל' אפשר לפשט ספק זה, ולומר שגם בימינו נשאר שיעור זה. מהו שהירושלמי כתוב ב' טעמים למשנה זו, ולמה העומר שיש בו סאותים ושכוו אינו שכחה, א. בدلל דילין לקחתו כאח'ן, ולכן שירבו שכחה אינו יכול ליקחו בפעם אחת. ב. דכתיב ושכחת עומר ולא גדי. וכותב הירושלמי ב' נפ"מ בזה, ע"י"ש. ולכאורה היה יכול לומר נפ"מ גוספות לגב' דורות הבאים, שיוחלשו הדורות, דלפי טעם הריאון גם בפחות מסאותים אין זו שכחה, אבל לטעם שני מושום דאי' זה עומר אל גדי, מסתבר דאי' נפ"מ בין הדורות הקדומים לדורות הילל, כי שם גדי לא משתנה. ואיל' אין דרך חכמיינו להורות נפ"מ לדורות הבאים שנחלשו הדורות.

והנה בתוספות יום טוב כתוב: ואין נהאה לי לפרש מפני כובדו דהה רבינו שקו' אבניהם שהקימו בגלגול איש אחד על שכם מצאו משקל כל אחד ארבעים סאה. כמ"ש רשי" בפירוש החומש פרשת שלח לה, יע"ש. והעיר עלי' בחידושים מהר"ח דאמנים בימי דור המדבר היה יותר כח לאנשים, אך חז"ל שעור לפי דודם כפי הכח שהיא בימיהם. וכenga להלץ بعد התו"ט שהרי הגמרא דורשת ענן זה מפסוק, והתורה ניתנה לדור המדבר, ולהם היה כח לשאת מ' סאה. אך דחיה סברא זו מפני שהתורה נתנה שיעור לפי מה שיכל לקחתו כאח'ן ואם כן כל דור ודור צריך לשער לפי הדור, ע"ש. נמצא דלדעת החידושים מהר"ח מודדים כל דור ודור לפי כוחו, ואם כן בימינו שנחלשו הדורות מימי המשנה, השיעור יהיה קטן יותר, ולדברי התו"ט צ"ע.

חו"ק חמץ - מסכת פאה פרק ו משנה ו'

הgalion יוצא לאור עולם ע"י

מכון תוס' י"ט המבו"ר

לקבלת הgalion באימייל, וכן לתגובה והערות:

machontosfosyomtov@gmail.com

معدני יוניברסיטי

לקט משובח ונבחר עפ"י דברי רבינו על סדר הפרשיות התורה

חג שבועות:

ישראל בשעת מתן תורה גרים היו

הקב"ה הראה למשה בהר סיני - כל דברי סופרים וכל חידושי תורה

ראה לפניו אֶתכֶם חֲקִים וַיְשַׁפֵּט יְהוָה בְּאֹשֶׁר אָזִין לְ(אתחנן ד').
ודרשו חז"ל (נדירים ל' א) מה אני בחנם אף אתה בחנם, היינו כמו
שלמד הקדוש ברור הוא עם משה בחנם כך אנו מצוים ללמד לאחרים
שכובן

ואיתא בשו"ע י"ד הל' ת"ת דזה דזקה בלימוד מדרש הלכות
אגדות, אבל במקומם שנהגו לשולם בעד לימוד מקראשרי, דבר פיסוק
טעמים הוא נוטל, זה לא אוריינטיה.

וב' הלא כל דברי סופרים אדורייתא המ, מצד אשר יאמרו לך תעשה לא תסוט (שבת כג, א), או כדאיתא ברמబ'ן על ספר המצוות (ראש הראשון), שאנו מצוין לקיים דברי חז"ל שהוא מהלכות תששבע'פ' ולמה מוטר ליקח שכבר بعدן.

ויל עפ' הקדמת **תו"ט** על סדר זרים דהקב"ה להראת המשא כבואר שני כל דברי סופרים וכל חידושים תורה, כמו שאמרו חז"ל (ויק"ר כ"ב א'), שאיפלו כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדר, (ובמקום אחר ייתertia באמדרש (שםור מ"ז א'), כל מה שתלמיד ותיק עתיד לשאול), ורוק משאה ידע זה ולא למד כל זאת לישראל. וזה לפ"ז אכן אמתם פ"א אחר צניע' ה' מה אני בחנם, וזה קאי שצערין לשליך בחנם על מה שצונוי ה' ללמד לבני ישראל זה צריך להיות בחנם, אבל מה שאמור לו הקדוש ברוך הוא למשה שידע הוא בעצמו ולא ללמדם לבני', ע"ז באמות מותר ליטול שכ.

שיר מעון - פרשת ואתchanן

פרק י' ברכות

בטעם שכיבד אהרן את משה רבינו שהיה צעיר ממנו

וַיֹּאמֶר אַהֲרֹן אֱלֹהִים מֹשֶׁה בַּי אָדָנִי וְגֹעֲךָ (יב, יא).

שינוי במשנה (אבות פ"ד משנה יב): **ובבודח חבירך כמורא רבך**.
 פירוש הר' ב"ד דאמר ליה אהרן למשה (במדריך י"ב, ו"א) כי אדון וכו' וקרי
 אלה אדוני, ע"כ. וכמי איתא בסוף פרק כ"ו מאבות דר' נתן, וכן העתיק
 רשיי סופ פרשת בשלח (שמות י"ז, ט').

והא דלא נקט קרא דקדים 'אל יבר אף אַדְנִי' שבספרות יש תsha
ישמות לב, כב), מושם דהמתם אפשר למדחן דקורי ליה אהון למשה
אדוניו' כי ריא מפני האף והחמה וודרך היה להכנען, אבל 'בי אדוני'
לא אמר בשביל עצמו אלא בשביל אחותיו, ולמה ליה למקריה אדון,
אללא שמע מיניה בכבוד חבריו כמורא רבו.

ומ"ש הר' ב' ואחיו גדור מכוון בשנים הוא ע"כ. והכי איתא (babavotadr' nat) התם. כלומר, ואעפ' שמשה רבו היה (וא"כ בדין היה קורא לו אדוניו), הנה גם לאחריו יתר שאות, שהוא אחוי הגדור, ודרשין בפרק הנושא [כגובות דף ק"ג ע"א], בצד את אביו ואת אוכן (שםות כ, י"א), לרבותות אחוי הגדור וא"כ גם משה היה חביב בכבוד אהרן, ולפיircן מה הדין שהלודים היו בוגדים בחרביהם ואעפ' הוכן ליב אהרן למשה 'אדוני'

וניל דכל זה הוא דורך דרך ואסמכתא בעלמא ומונת חסידים היא
יאבל מידיאן אין חיב לכבד את חברו), ומש' האבעיא לנ' ב'ק דקדושין
דץ' ל' ג' ע'ב] בנו והוא ג' בנו מי יעדמו מפני מי (הבן שמחוויב בכבוד
אביו, או האב שמחוויב בכבוד בנו שהוא רבו), ולא אפשריא, והו'ל
למפשטה מותני דהaca (שצריך לעמוד האב מפני הבן, כאשר מפני
משה). וכל שכן להרמב' מ' שפוסק בפ' מ' מהלכות ממורים (ה'ד) שאון
האב עמוד בפני הבן שהוא רבו, ותקשה מותני דהaca שמחוויב את האח
הגadol לך'ים כבוד ואחוי הקטן והוא רבו. ואפשר דשאני כבוד אב
דבבהדי כתיב כבד את אביך (ולפייך אינו רשאי לדלזל בכבודו ולכבד
את בנו ע"פ שהוא רבו), משא'כ כבוד אח גדול דמרבויא באתי (ולפייך
כיבד אחרן את משה). והכי נמי קרי ליה הרמב' מ' לחיב כבוד אחוי
הגadol 'מדברי סופרים' בסוף פרק הנזכר (הט'), וזה ע' פ' דרכו דכל
מיידי דאתיא מדריא מדברי סופרים קרי ליה, וכן שכתבתני בראש
מסכת עירובין (פ' א' משנה ב' ד' ה' בות הילל).

רביינו בפירושו על אבות - עט הביאור ששוו יוציא

ישראל בשעת מתן תורה גרים היו

שינוי במשמעות (אבות פ"ה משנה כא): בן מ' לבינה.

פי' הר' רב שלאחר מ' שנה שהיו ישראל במדבר אמר להם משה

(בריטים כת', ג) ולא נטן ה' לךם לב לידעת ועיניהם לראות ואזנים

ושׂמך עד ביום הזה ע"כ. hic אמרוין בגמרא בפרק קמא דעתודה

הדר' דף ה' [ע"ב] ולא נתן ה' לךם לב וגנו, אמר רבה שמע מינה לא

אין יש אדעתיה דרביה עד ארבעי שינוי ע"כ.

וקשה זו אינה ראה מאנשי מדבר, ש캐שו ארבעים שנה
בכמבדח אחר מתן תורה, ודאי הוי בינוים מבוגרים יותר
ארערית שובה הרבהה (כמי מספר שומרת ושעת מתח תורה).

ויל' דדיין מודולום היה מדבר, ואך לאותם שהיו קטנים
בשעת מתן תורה בכלל, והci אמר ולא נתן ה' לכם, ר'יל' לוכלים,
לב לדעת וכו'. ואין הci נמי דלקצתם והם שהיו גדולים בשעת מתן
תורה כבר נתנו כשהגינו לכם, שנגה.

ועוד נ"ל דישראל בשעת מתן תורה גרים הוי, דהא מניינו
לפין שצריך גר טבילה כמ"ש בסוף פרק ח' דפסחים וכל גרCKETן
שנולד דמי, לפיכך לא עמדו על דעתם עד לאחר מכן, שנה מזמן
זהה:

הניעו בפירושן על אבות - עם הביאור שני יות'

בטעם שבפרשת ואתחנו הקדימנו ישראל שמיעה לעשייה

ואמרתו כל אשר דבר ה' נעשה ונעשה (שכוות כד, ז). בפרשת אהרון כתיב (ה, כג) **כל אשר דבר ה' אלךינו אליך ושיתנו ועשינו**. הקדים שמיעה לעשייה.

"ל' כי באמת על מה שציווה הקדוש ברוך הוא אמורו 'נעשה' קודם ל'נשמע', כי ידעו שהקב"ה לא יוציא להם דבר שאין אפשר רק ימינו, כי הוא ת"ש ברא האדם וידע טבע בני אדם כי יכול לשומר עלילויות ולקיים לפיו טבעם הכל בנקול, כמו שאמר הקדוש ברוך הוא עיפוי מטה עשויי ולג' ומזה הלאתייך עיה ב' (מכה ג'), אבל את אשר התקנו חכמי הדור ז"ל חחשו פן ואולי' יעשו גדרים ותקנות שאי אפשר לקייםם, لكن רצוי לשימוש תחלה מה המשמה ואח"כ לקלבלם עלילות לשוחות. ונונה אמרו חכמיינו ז"ל (מנילה יט, ב) מלמד שהשראה הקדוש ברוך הוא למשה דקדוקי תורה ודקדוקי סופרים וכל מה שסתורים עתידיין לחיש, ומאי נינה מקרא מגילה. ואיתא בכחדמת תני"ט לסדר זרעים כי עיפוי" שהקב"ה הראה הכל למשה אפני' כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחפש כמו שאמרו חז"ל, אבל לא אמר רק למשה ומשה לא ה' מוסר זה כלל, עד יבוא הזמן שייתקנו כך כחכמי הדור, כי לכל זמן ועת לכל חוץ, וכן איתא במדרש רבא כתורו פ' כ"ח יעוז אמר ישע' הגביה מקובל אני נבאותי מהר סיינ אללא שלא ה' לי רשות לאומרו עד עטה.

זה כל אשר דבר ה' "אליר'" ושמנו תחלה אם הציבור יכול לעמוד בו, ועשים, כי גזירה שאין רובה הציבור יכולן לעמוד בו גם לא פשוטה בישראל ולא קבלו עליהם רוב הציבור בטלה, כדאי' בוטס' ע"ז לע"א ייעו שמשנית רשי ותוס' ופסקינו בסוג' מגילה ב' בברברש"א במגילה).

ובזה ילו' פ מה שאמרו חז"ל (שבת פח, א) קיימו זקבילו (אסתר ט, ז) קיימו מה שקיבלו כבר, דקאי על דבריו סופרים שקיימו עתה, כי רואו כי מרדכי לא ה' משתחווה להמן ומסר נפשו, ובאמת לא ה' רק איסור דרבנן מפני מראות עין כי גזרת המלך ה' להשתוחות להמן, ורק על שה' לבוש בע"ז ונראה כמשתחווה לע"ז חלילה لكن מרדכי לא ייכרע ולא ישתחוה, והקב"ה שמר עליו ועשה נסים נונפלאות אשר ישלו היהודים המה בשונאים, וראו והבינו כי יפה עשה מרדכי ודבורי חז"ל דברי אלקיים החיים בהרוח הקדש אשר להשומעה כראוי וכנכון וכ'ק.

תורת משה למן החת"ס - פר' משפטים

הרמב"ם שהביא ובירו בפתחות המסתכת. אחת היא לאמה, הכנסת ישראל שקיבלו בזמנם תורה, ברה היא לילדתה, התלמידים שבכל דור ודור, שנקבעו בנים מושם שבנים הם לה'. ואפיו מה שעתיד תלמיד ותיק לחדש הכל קבל משה, שנאמר (דברים ט, י) וthon ה' אל את שני לוחת האבנים כתובים באבען אלקים ועליהם כל הדברים אשר דבר ה' עטם בהר מותע הארץ בים הקהיל, ודרשו בגמרא פ"ב דמגילה [ד"ט עב] מלמד שהראהו הקב"ה למשה דקדוקי תורה ודקדוקי סופרים ומה השיטופים עתידיים לחדש. ואעפ"פ שדקדוקי סופרים שהאהוה' למשה לא היה אלא בדרך רצאה בלבד שركoram המשם ולא מסרום לו כמו שפרשתי בהקדמה למשניות, יאמר כן קבל, כי על הרוב ידבר שאות חותם הקב"ה ומיעוטה ראה, כמו שביאר הרמב"ן בהקדמות פירוש החוכש בחמசים שעורי בינה שנבראו בעולם (ר"ה כ"א): שעל הרוב יאמר נברא (משמעותו רק שרך על מ"ט שערם שנמסרו למשה לשון ברואה, ולא על השער הנוסף שלא נברא). כך נ"ל.

מוסרה ליהושע - שכל מה שקיבלו משה מסמי מסר ליהושע. אבל במשה לא יוכל לזכור שנסורה לו התורה מסני, כי לא נמסר לו כל התורה, שהרי שער החמசים לא נמסר לו כאמור ז"ל [ר"ה דף כ"א ע"ב] על הפסיק ותחסרו מעט מאלהים (מהליכם?), ולפיכך אמר אצלו שקבל, ככלומר כל מה שהוא ראוי לו לקבל קבל מסני. כך פירשו המפרשים:

ונבאים מסורה לאנשי הכנסת הנדולה - לומר שאעפ"פ שלא כל הכנסיה היו נבאים מסורה להם התורה כולה כמו שנמסרה להקדומים להם (כמו שכתב ואני בד"ה הקודם שהלשון 'טסחו' מורה על מסירה מוחלטת). אבל מכאן ואילך שנותמעתו הדורות לא נמסורה כלל, אבל קבל כל אחד כפי CHO (ולכן ממשנה ג' ואילך שוב חזור לומר בלשון 'קיבל'), ומ"מ התורה שבידיו של כל אחד ואחד קבלת היא אכן מיפוי איש עד משה ורבינו ע"ה מסני.

ששון יום טוב

מטעם מהביאור הנפלא "ששון יומ"ט" שבuczatzano - המבואר דברי התוי"ט

לבקשת רבים מקראי הגלין, מביאים אנו טעימה מהפירוש הנפלא "ששון יום טוב" המבואר את דברי רבינו התוס' יומ"ט - בשילוב תיבות הביאור בתוך דבריו. בחרנו להנגיש בפניו הקוראים פירוש על דבריו וביניהם במסכת אבות (פרק א' משנה א) - הקשורים לענין דימתא - עניין קבלת התורה מהר שני.

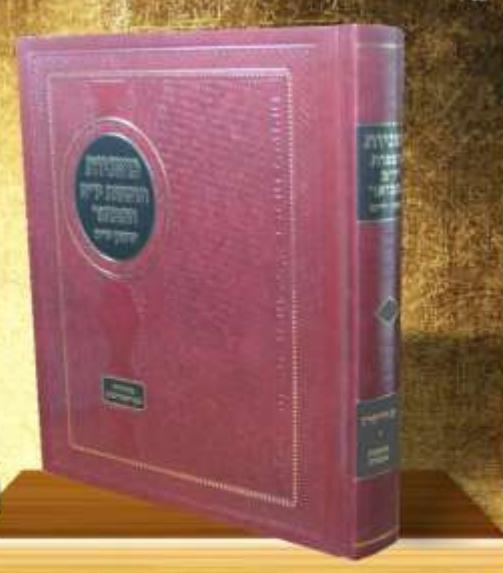
יש לציין שמשפט קצר הירעה הבאנו רק את הפירוש המשולב בערך התיבות, ולא את כל העורות המכחיקות המunterות את הפירוש, יותר ממה כתוב כאן מבואר ומפורט בספר עצמו, ישמע חכם יוסף לקח - ללימוד בספר עצמו - בבחינת אותיות מכחיקות, וימצא נופת צופים וכל טעם.

משה קיבל תורה מסיני ומוסרה ליהושע

שנינו במסכת אבות (פרק א' משנה א): משה קיבל תורה מסיני ומוסרה ליהושע ויושע לזקנים וחכמים לנביים ונביאים מסורה לאנשי הכנסת הנדולה.

משה קיבל תורה מסיני - פירש הר"ב (דף מס' פ' ב' מס' פ' ב' מסני, כמו שנגלה בסיני (כלומר מהקב"ה). שם כשנגלה הקב"ה למשה בסיני קבלה בacellulariy ופרטיה ודקדוקיה, ולא נתחדשה לו משה אח"כ הלכה. וכן שונו בתורת חכמים (נحو פרשה א') שהביא רשי' בפירשו תחילת פרשת בהר סני (ויקרא כ"ה, א'). ולהוראה זו הוא אומר מסני (ולא אומר 'משה קבל תורה מהקב"ה', כדי להוות שאות כל התורה קבל משה בסיני). ולא דבר רק הוא (כלומר, לא זהር כאן בחנום), שהרי זה אות על הדת (שהיא אמת, כלusion).

**רוצחים אתכם לטעום
תוספות טעם
במסכת
אבות?
למדו מסכת אבות עם
פירוש תוס' יומ"ט
המבואר**

**רבנים, בעלי דרשנים, וכל מי שהגה במשניות הלזו,
מעידים: שלא ראו כבושים זהה,
המקיף כל חלק הפרד"ס בלמידה פרקי אבות**

...לאחר שתגמור ללמידה סוגיא עם הראשונים,
תלמוד משניות עם "תוספות יומ טוב", סי זיעיר גוט. [זה מאד טוב].
 אמר זאת בחוין נלבב כזה שעוד היום חש השואל בטעם של התוי"ט.
 מעשה איש ח'ג דף פ' ח

ואלו הם
 דברי החוז"א:

**סיפוריים נפלאים ישועות ונחמות בזכות הזריות מלשונה
בשעת התפילה כתקנת רביינו התו"ל י"ט**

וחזר חלילה. עד שנתפס לי הקול באין תקנה. כל תרומות וטיפות הפלא, טבעיות, כימיות לא הועילו. הקול חנק, אני לא מסוגל להרים את הקול כלל. השיעורים נמסרים בקול שקט וצידם, מלויים בכאבי גרון, וזה כמובן מוגבל מאוד גם בשאר תחומי החביב: תפילה, זמירות, דרישות ועוד.

מספר ימים לפני ראש השנה תשע"ג פניתו להופא מומחה בתחום שיבדוק אותו ביסודות. לאחר בדיקה פולשנית לגרון עם מכישור משוכלל, מראה לי הרופא על המסך את תגונת מיתרי הקול בשעת דיבור, כשתתי יבלות ענקיות חוסמות את הקול. הרופא קבע שהפתורן היחיד הוא ניתוח וגם אז לא מובטח שהקהל יחווץ לאיתנו... בכל מקרה המכיל נסוטות ולעשות תרגילי דיבור ופיתוח קול, לדבריו אין כמעט סיכויים שההיעזר אבל כדאי לננות. לשאלתי, מה הכוונה 'תרגילי דיבור', ענה לו: אתה צריך ללמוד איך לדבר נכון, ותציגו את זה גם לאחריו הניתנות, כדי לשמר על הקדים.

בתקופת החגיגים לא התחלתי עם התרגילים, אבל רأיתי עלי נפלא של "מורא מקדש" ובו גודל חומרת דברו בשעת התפילה. אמרתי לעצמי, הרופא אמר לי: "אתה צריך ללמידה איך לדבר נכון", אכן, אני צריך ללמידה איך לדבר, מתי כן ומתי לא! למורות נכון", שאף פעם לא הייתה פטפטן בתפילה, אבל עד שהתחלתי את התפילה, לפעמים צריכים להניד מילאה או שאלת קטנה וכדומה. קיבלתי על עצמי שמיד שהחzon מתחילה את התפילה, גם אם אני עוד לא התחלתי, אני לא אדבר כלל, וזה יהיה לרופאות הקול שלי. את התוצאות מיותר לציין, שבועיים אחרי החגיגים לאחר שהרגשתה הטבה ממשמעותית בקול, פניתו שוב לרופא המומחה, ובבדיקות נוספת, שואל אותה האם עשייתי תרגילי דברו, עניתה לו: ברור שעשית זוה עוזר לי מואוד. בהתפעלות ובהתרגשות הראה לי הרופא על המסך איך שששתי היבולות הוקטנו למיניהם. אומר הרופא עוד לא רأיתי טיפול בדברו כל כך מוצלח, תמשיך בעקבותיו ובעזרת ה' לא תצטרך לנitionה.

לאחר שבועים נוספים פניתי שוב לבדיקה, וכן כתוב הרופא: "הפתעה עצומה! שני מיטרי הקול נעים היטב, אין ראות הערב יבלות/קשריות על המיתרים. אין הוראה לנימוח!" ובrown ה' כבר יותר מחייב שאני לא יודע מה זה צרידות, וגם כשאני עולה לטונים גבוהים במיוחד.

מ. ק. (גלאי קדושת בית מקדש מעט)

**ביקש מהנישים להזכיר מלבד רהיטיה
והזכיר לכל אחד את ככפו**

אדם אחד, איש עסקים ידוע ומפורסם, פשט את הרגל. זו הייתה מכיה גדולה, לא רק לו עצמו אלא לאנשים רבים שהיו עימיו בקשרי מסחר, והקיעו אצלו כספים רבים. כל בעלי החוב הללו נלחצו מaad, כמובן, דרשו את כספם בחזרה, ורדפו אחר העשיר פושט-הרגל. מאחר שלא הייתה לו אפשרות להחזיר, הילך המצב והחומר.

יום אחד הזמן אותו איש עסקים את כל הנושאים לאסיפה. הוא הציג בפניהם, שתווך זמן לא רב יחזיר לכל אחד מהם את כל הכספי המגיע לו, אבל לפני כן הוא רוצה לבקש מהם להשיקע השקעה קטנה בעסק שלו. בעלי החוב לא הבינו איך הוא מעד לבקש בקשה זאת - לא די שם הפסדו הון תועפות מלחמת עסקים שקרטן, והוא

אך האיש הבהיר להם מהי בקשתו: "אנא, בבקשה מכם, כל מי שהשكيיע כסף בעסק שלי, ושהפסיד בגלל קriseת העסוק, יקבל על עצמו לא לדבר בשעת התפילה. ואני מתחייב בעזרת ה' להחזיר לכל אחד מכם את כספו".
כולם הסכימו, וקיבלו על עצמם את הקבלה. מי אינו רוצה את כספו רוחנית?

תוך שנה מאותה אסיפה, שבה קיבלו על עצמן לא לדבר בשעת התפילה, החזיר האיש לכולם את הכסף, ועוד ונתנו לו רוחם גודל.

(כבד בית ה')

השתיקה בתפילה ריפאה את הקול

אני עוסק בהוראה כבר הרבה שנים, וכי הבודה
המשמעותי ביותר שלי הוא 'קול' ב כדי למסור שיעורים.
מעבר להכנה ומסירת השיעור צריך גם הרבה כוחות
ומחשבה כיצד להכין 'גישמאך' ו'ברען' בלימוד הגמרא.
חוץ מהעובדה שזה מתייש גופנית, זה מתייש מאד את
מייתרי הקול.

במשך השנים תכuid הייתי רגש מואוד והשתדלתי מואוד לשמר על טוונים נכונים, ובכל זאת ה策דרתי רבות לתקופות קצרות שבהם נזהרתי מואוד עד שחוורתני לעצמי,

הgalion בתקנודב לעילוי נשמת גמ"ע נפט' י"ב סיוון ת.ב.צ.ב.ה